

คำนำ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ คือบุคคลที่ปฏิบัติงานให้แก่รัฐซึ่งประกอบไปด้วยผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐ ในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐซึ่งบุคคลเหล่านี้มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม อำนาจความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เนื่องจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนบุคคลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเองกับประโยชน์ส่วนรวมซึ่งเป็นประโยชน์ของรัฐ โอกาสที่จะเกิดการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนเองไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมย่อมมีได้ ด้วยเหตุนี้มาตรา ๓๓๑(๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงบัญญัติให้ตรากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเกี่ยวกับการห้ามกระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบทั้งในระหว่างดำรงตำแหน่งและพ้นตำแหน่งตามเวลาที่กำหนด การห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการกับรัฐนั้นได้กำหนดลักษณะของการห้ามการทำได้ในมาตรา ๑๐๐ และให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการดังกล่าว โดยให้มีผลบังคับแก่คู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นด้วย คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ประกาศกำหนดให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่นและรองผู้บริหารท้องถิ่นเป็นตำแหน่งที่ต้องห้ามดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ ดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ายังมีเจ้าหน้าที่ของรัฐอีกหลายตำแหน่งที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสมควรกำหนดเพื่อความเหมาะสมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(ทรงพล สกวนพงศ์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๔

ผู้วิจัย